

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки	Бакалавра (назва освітнього рівня)
галузі знань	08 «Право» (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	081 «Право» (шифр і назва спеціальності)

Івано-Франківськ
2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: навчально-науковий юридичний інститут
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри судочинства
Марія Володимирівна Логвінова

Обговорено та рекомендовано Вченою радою навчально-наукового
юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені
Василя Стефаника»

« 26» грудня 2019 р., протокол № 4

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Окреме провадження» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра напряму підготовки (спеціальності) 08 «Право», 081 «Право»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових норм, що регулюють діяльність та пов'язані з нею процесуальні правовідносини суду та учасників судового процесу, що виникають з метою підтвердження наявності або відсутності юридичних фактів, що мають значення для охорони прав та інтересів особи або створення умов здійснення нею особистих немайнових чи майнових прав або підтвердження наявності чи відсутності неоспорюваних прав.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна носить комплексний міжгалузевий характер.

Теоретичною основою для засвоєння дисципліни є базові знання теорії держави і права, цивільного права, сімейного права, цивільного процесуального права України.

Формування професійних умінь та навиків з дисципліни «Окреме провадження» передбачає наявність у студентів вмінь та навиків в сфері тлумачення та застосування норм права, складання процесуальних документів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Загально-теоретичні та практичні аспекти розгляду та вирішення справ окремого провадження у цивільному судочинстві.
2. Процесуальні особливості окремих категорій справ окремого провадження.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Окреме провадження» є освоєння та розуміння студентами процесуальних особливостей судового розгляду цивільних справ у порядку окремого провадження.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Окреме провадження» є:

- вивчення поняття, сутності та особливостей окремого провадження, відмінностей окремого провадження від позовного та наказного проваджень;
- оволодіння практичними навиками та вміннями правильного визначення критеріїв та ознак окремого провадження;
- формування здатності аналізу правової природи справ, що розглядаються в порядку окремого провадження, їх структури та процесуальних особливостей.

1.3. Засвоєння змісту навчальної дисципліни «Окреме провадження» забезпечує досягнення студентами наступних результатів:

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів з таких галузей права, як: конституційне право, цивільне і цивільне процесуальне право.

СК8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

В результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен:

знати:

- основні міжнародні договори та норми національного законодавства, що регламентують судовий захист прав та інтересів фізичних осіб в окремому провадженні;

- норми матеріального і процесуального права, що регламентують процесуальні правила розгляду справ в окремому провадженні;

- процесуальні особливості відкриття провадження у справах окремого провадження;

- процесуальні особливості підготовки справ до судового розгляду;

- особливості юрисдикції та підсудності цивільних справ, що розглядаються за правилами окремого провадження;

- процесуальні особливості судового розгляду справ окремого провадження;

- процесуальні особливості судових рішень у справах окремого провадження;

- особливості виконання рішень суду в цивільних справах, що вирішуються за правилами окремого провадження;

вміти :

- аналізувати правові джерела (міжнародно-правові акти, національне законодавство), що регламентують питання судового вирішення та розгляду цивільних справ в порядку окремого провадження;

- диференціювати види цивільного судочинства, підбирати, тлумачити та систематизувати нормативну інформацію, що має значення для розгляду та вирішення справ в порядку окремого провадження;
- правильно визначати цивільну юрисдикцію у справах окремого провадження, засоби доказування та перелік доказів;
- складати цивільно-процесуальні документи (проекти заяв, ухвал, судових рішень тощо);
- аргументувати власну точку зору та прийняте за конкретним завданням рішення.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3,0 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загально-теоретичні та практичні аспекти розгляду та вирішення справ окремого провадження у цивільному судочинстві

Правова та процесуальна природа справ окремого провадження. Історико-порівняльний аналіз становлення сучасних уявлень про окреме провадження як вид цивільного судочинства.

Поняття, суть і значення окремого провадження. Поняття охоронюваного законом інтересу та його співвідношення з суб'єктивним правом. Процесуальні засоби захисту охоронюваного законом інтересу.

Відмінні особливості, що відрізняють окреме провадження від позовного та наказного проваджень.

Класифікація цивільних справ, які розглядаються в порядку окремого провадження. Справи про зміну правового статусу фізичної особи та встановлення фактів, що мають юридичне значення; про визнання або відновлення неоспорюваних суб'єктивних прав; про застосування встановлених законом заходів щодо захисту прав та законних інтересів.

Процесуальні особливості розгляду справ окремого провадження. Відкриття провадження у справах окремого провадження. Характерні ознаки процесуального засобу порушення справ окремого провадження. Право на звернення до суду за захистом охоронюваного законом інтересу та умови його реалізації. Заявник та заінтересовані особи, їх процесуальний статус. Процесуальний порядок реалізації права на звернення до суду.

Поняття, мета, завдання підготовчого провадження. Процесуальний порядок підготовки справи до судового розгляду та строки його проведення.

Встановлення суддею наявності спору про право в окремому провадженні. Визначення кола заінтересованих осіб в справах окремого провадження.

Поняття, значення та порядок судового розгляду справ окремого провадження. Строки розгляду справ окремого провадження. Специфіка дії принципів цивільного судочинства в справах окремого провадження. Склад суду при розгляді справ окремого провадження. Судове засідання як процесуальна форма розгляду справ окремого провадження. Закритий і відкритий судовий розгляд справ.

Судове рішення як акт правосуддя в справах окремого провадження. Законність судового рішення в справах окремого провадження. Загальнообов'язковість судового рішення. Вимоги, що висувуються до рішення судді у справах окремого провадження. Складові частини судового провадження. Набрання рішенням законної сили. Реалізація судового рішення в справах окремого провадження. Усунення недоліків рішення судом, що його ухвалив. Перегляд судових рішень у справах окремого провадження.

Провадження у справах про зміну правового статусу фізичної особи.
Справи про визнання фізичної особи обмежено дієздатною або недієздатною. Територіальна юрисдикція (підсудність). Особи, які можуть бути заявниками у справах про визнання фізичної особи обмежено дієздатною, недієздатною. Процесуальний порядок порушення справи та його особливості. Зміст заяви до суду. Склад та процесуальне положення суб'єктів судового розгляду. Особливості проведення судово-психіатричної експертизи про визнання фізичної особи недієздатною та у справах про поновлення дієздатності. Рішення суду про визначення правового стану особи, його зміст та особливості виконання. Процесуальні особливості скасування обмеження дієздатності та поновлення фізичної особи у дієздатності.

Справи про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Територіальна юрисдикція (підсудність). Зміст заяви до суду. Процедура розгляду справи. Рішення суду.

Справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Особи, які можуть порушити провадження. Правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Суди, які мають право переглядати рішення у випадку появи фізичної особи, яку було визнано безвісно відсутньою. Процесуальні та правові аспекти скасування судом рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою.

Справи про оголошення фізичної особи померлою. Особи, які мають право порушити провадження. Територіальна юрисдикція (підсудність). Правові наслідки оголошення фізичної особи померлою. Суди, які мають право переглядати рішення у випадку появи фізичної особи, яка була оголошена померлою. Процесуальні та правові аспекти скасування судом рішення про оголошення фізичної особи померлою.

Змістовий модуль 2. Процесуальні особливості окремих категорій справ окремого провадження

Провадження у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Процесуальні особливості розгляду судом справ про усиновлення. Територіальна юрисдикція (підсудність). Особливості змісту заяви про усиновлення дітей та документів, які необхідно додати до неї. Висновок органу опіки та піклування, його зміст та вплив на можливість розгляду справи судом. Процесуальні особливості підготовки та судового розгляду справ цієї категорії. Судове рішення та його виконання.

Судовий розгляд справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Перелік фактів, що можуть бути встановлені в судовому порядку. Особи, які беруть участь в справах окремого провадження щодо встановлення фактів. Територіальна юрисдикція (підсудність). Зміст заяви. Підготовка справ про встановлення фактів до судового розгляду. Визначення особливостей формування предмета доказування в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Судовий розгляд справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення. Зміст рішення суду про встановлення факту, що має юридичне значення.

Особливості встановлення факту родинних відносин між фізичними особами; факту перебування фізичної особи на утриманні; факту каліцтва, якщо це потрібно для призначення пенсії або одержання допомоги по загальнообов'язковому соціальному страхуванню; факту реєстрації усиновлення, шлюбу, розірвання шлюбу; факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу; факту належності правовстановлюючих документів особі, прізвище, ім'я, по батькові, місце і час народження якої, що зазначені в документі, не збігаються з ім'ям, по батькові, прізвищем, місцем і часом народження цієї особи, вказаними у свідоцтві про народження або в паспорті; факту народження особи в певний час у разі неможливості реєстрації органом державної реєстрації актів цивільного стану факту народження; факту смерті особи в певний час у разі неможливості реєстрації органом державної реєстрації актів цивільного стану факту смерті; факту смерті особи, яка пропала безвісти за обставин, що загрожували їй смертю або дають підстави вважати її загиблою від певного нещасного випадку внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру

Провадження у справах про визнання або відновлення неоспорюваних суб'єктивних прав. Справи про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі. Підстави розгляду справ про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника в порядку окремого провадження. Особи, які мають право подавати заяву про визнання цінного паперу недійсним та відновлення прав на нього. Втрата цінного паперу. Територіальна юрисдикція (підсудність). Порухення справи в суді про відновлення прав на втрачений цінний папір на пред'явника та підготовка справи до судового розгляду. Забезпечувальні заходи. Зміст публікації. Строк та умова призначення справи до розгляду. Права та обов'язки держателя цінного паперу. Розгляд справи. Явка держателя документа. Закінчення провадження без рішення по суті. Права держателя цінного паперу на пред'явника або векселя щодо відшкодування

збитків. Рішення суду.

Правова природа справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Поняття та правова природа справ про визнання майна безхазяйним. Порушення провадження у справах про визнання майна безхазяйним. Підсудність справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність. Публічний судовий виклик. Підготовка справи до судового розгляду. Коло осіб, яких слід залучати до розгляду справи. Розгляд справи. Рішення суду.

Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлою. Поняття відумерлої спадщини. Заявник та заінтересовані особи в даній категорії справи. Територіальна юрисдикція (підсудність). Зміст заяви. Відмова в прийнятті заяви. Розгляд справи. Зміст рішення суду. Особливості виконання рішення суду.

Провадження у справах про застосування встановлених законом заходів щодо захисту прав та законних інтересів. Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги .у примусовому порядку. Правова природа відносин, що виникають при наданні особі психіатричної допомоги у примусовому порядку. Територіальна юрисдикція (підсудність). Підстави порушення справи в суді згідно з Законом України «Про психіатричну допомогу». Особи, які можуть виступати заявниками по справі. Зміст заяви та строк її подання. Розгляд справи. Рішення суду. Особливості виконання рішення суду.

Справи про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. Підсудність у справах про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу. Зміст і строк подання заяви. Розгляд справи. Рішення суду про задоволення заяви або про відмову у її задоволенні. Виконання рішення суду.

Особливості провадження у справах про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб. Поняття банківської таємниці. Особи, які мають право виступати заявниками. Територіальна юрисдикція (підсудність). Зміст і строк подання заяви до суду. Особливості судового розгляду справи. Рішення суду та особливості його оскарження.

Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису. Підсудність. Особи, які можуть бути заявниками. Заінтересовані особи у справах про видачу обмежувального припису. Зміст заяви. Розгляд справи. Рішення суду. Продовження обмежувального припису. Вручення рішення суду, повідомлення про видачу або продовження обмежувального припису.

3. Рекомендована література

3.1. Позовне, наказне та окреме провадження у цивільному процесі України. Практикум. Київ, ВД "Дакор", 2014.

3.2. Процесуальні документи у цивільних справах (теорія, методика, практика): науково-практичний посібник / за заг. ред. док. юрид. наук, проф. С.Я.Фурси. 3-тє вид., зі змінами. Київ: Алерта; ЦУЛ, 2011. 896 с.

3.3. Сенік С. В. Цивільне процесуальне право: навч. посіб. / С. В. Сенік, Р. Я. Лемик ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 423 с.

3.4. Цивільний процес України: підручник / [Білоусов Ю. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. М. М. Ясинка. Київ: Правова єдність : Алерта, 2014. 743 с.

3.5. Цивільний процес України : підруч. для студентів юрид. спец. ВНЗ / [Ківалов С. В. та ін.] ; за заг. ред. Заслуж. юриста України, д-ра юрид. наук, проф. Мінченко Р. М. Херсон : Олди-плюс, 2014. 719 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів; опитування на практичних заняттях; тестування; модульний контроль.

Примітки:

1. Програма нормативної навчальної дисципліни визначає місце і значення навчальної дисципліни, її загальний зміст та вимоги до знань і вмінь. Програма нормативної навчальної дисципліни є складовою державного стандарту вищої освіти. Програма вибіркової навчальної дисципліни розробляється вищим навчальним закладом.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється на основі освітньо-професійної програми.